

Ton Poos

voorzitter raad van bestuur Vilente

DE WEENSE WAL: CONSISTENTIE EN VERTROUWEN

Wenen heeft het! Wat dan? Nou, betaalbare woningen. Als het gaat om volkshuisvesting is de stad Wenen helemaal in. Logisch, als je bedenkt dat 80% van de woningen gewoon betaalbaar zijn. En logisch, als je bedenkt dat we hier in Nederland in een enorme woningcrisis zitten. Er is in Nederland nauwelijks een woning te krijgen, en de woningen die er zijn, zijn vaak onbetaalbaar – zowel koop- als huurwoningen. Boeiend dus om eens te kijken hoe ze dat in Wenen doen.

In Wenen is de kans groot dat je in een huurhuis van de gemeente woont, of anders in een huurhuis dat met gemeentelijke subsidies tot stand is gekomen. Dit geldt voor maar liefst 60% van de bijna 2 miljoen inwoners.

Consistentie

Tachtig jaar sociaaldemocratische politiek heeft gezorgd voor deze enorme voorraad betaalbare woningen. De stad Wenen heeft ervoor gewaakt mee te gaan in de globaliseringsgolf en liberaliseringsbeweging van de jaren '80. Geen "derde weg" of "new public management," waarbij kostbare voorzieningen zoals volkshuisvesting worden afgestoten, geprivatiseerd of opgelost. Sociale huurwoningen zijn hier geen product, maar een wezenlijke voorziening.

"In Wenen doen ze het gewoon: geen plannen, meten en evalueren, maar direct handelen en bijsturen."

Wat levert dat op?

Een betaalbaar huis voor iedereen. Geen sociale segregatie, omdat het maximale inkomen voor social housing zo is ingesteld dat meer dan 75% van de inwoners van Wenen in aanmerking komt. Bijna iedereen dus. Om dit woningaanbod in stand te houden, draagt elke inwoner 1% belasting af, enkel en alleen ten behoeve van deze volkshuisvesting.

Betrokkenheid

Bij de ontwikkeling van nieuwe woonprojecten pitchen bewonersinitiatieven een voorstel aan de gemeente. Wat voor woningen komen er? Welke voorzieningen zijn gepland? Hoe sluit het project aan bij de rest van de wijk? Hoe wordt sociale participatie bevorderd? Het best passende voorstel wordt uitgevoerd. Bewoners hebben het voor het zeggen. Niet als klankbordgroep of tijdens omwonendenbijeenkomsten, maar ze zitten echt aan het stuur. Dit zie je terug in de planontwikkeling, met veel sociale initiatieven gericht op het leefbaar houden van de buurt. De burger, de inwoner als uitgangspunt dus.

Wenen heeft het!

Wat dan? Nou, vertrouwen. Voor inwoners die langdurige zorg nodig hebben, is er een eenvoudig bekostigingssysteem. Net als bij het CIZ in Nederland krijg je een indicatie (1 t/m 7) en op basis daarvan een dagvergoeding. Dat bedrag wordt in principe overgemaakt aan de zorgvrager, die daarmee de benodigde zorg kan inkopen. Het idee dat mensen het geld anders zouden kunnen besteden, leeft alleen bij het Nederlandse bezoek, niet bij de Weense ambtenarij. Overigens, mocht je intramurale zorg ontvangen, dan wordt 80% van je pensioen afgeroomd. Dat dan weer wel.

Goed besteed

Als je geen organisaties met systemen hoeft op te bouwen om betalingen en zorgplafonds te controleren, te monitoren, te voorzien van KPI's, dan kun je dat geld anders besteden. En zo vergoedt Wenen bijvoorbeeld informele zorg financieel. Geld gaat naar de zorgvrager, die daarmee de mantelzorger (een familielid, buur of Roemeense migrant) kan betalen. Het geld komt direct bij de inwoner terecht, die er iets mee kan en moet.

De Weense Wals in Nederland?

De Weense inwoner wordt betrokken en krijgt vertrouwen. In Wenen doen ze het gewoon: geen plannen, meten en evalueren, maar direct handelen en bijsturen. Niet straks maar nu. Geen blauwdrukken of scenario's, maar initiatieven. Een "integrated community" met de burger als uitgangspunt en niet de overheid of het systeem als dominant startpunt. In Nederland zie je dit soms ook – op kleine schaal in een dorp, een kern, buurt of wijk. Samen leven, omzien naar elkaar en regelen wat nodig is, inclusief ondersteuning en zorg. Laten we ervoor zorgen dat dit soort initiatieven geen muurbloempjes zijn, maar juist meedoen met de wals, daarin de maat gaan slaan en de toon zetten voor de toekomst! ◊

"Bij de ontwikkeling van nieuwe woonprojecten pitchen bewonersinitiatieven een voorstel aan de gemeentes"

